

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๓๑๗/๒๕๕๙

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เกี่ยวกับรายงานการประชุม

ผู้อุทธรณ์ : ศาสตราจารย์ ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน)

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ศาสตราจารย์ ก. ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงรักษาการผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ขอข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๔ รายการ ดังนี้

๑.งบประมาณโดยรวมของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๔๗ – ๒๕๕๒

๒.งบประมาณเกี่ยวกับไอซีทีของ สมศ. ในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๔๗ – ๒๕๕๒

๓.โครงการปรับปรุงข้อมูลคอมพิวเตอร์ของ สมศ. ในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๔๗ – ๒๕๕๒

๔.มติคณะกรรมการบริหารเกี่ยวกับรายงานคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ของ นาง ข. ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ และรายงานของนาย ค. ซึ่งเป็นกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๓ พร้อมเหตุผลที่คณะกรรมการบริหารไม่ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์

สมศ. มีหนังสือ ที่ มศ ๐๐๐๕/๑๓๑๗ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ ถึง ผู้อุทธรณ์ แจ้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ รายการที่ ๒ และรายการที่ ๓ แต่ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหาร สมศ. (วาระลับ) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ (วาระลับ) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ (วาระลับ) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ และ(วาระลับ) ครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ โดยที่รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหาร สมศ. ครั้งที่ ๕/๒๕๕๓ และครั้งที่ ๖/๒๕๕๓ ไม่มี

คำวินิจฉัย ที่ สค ๓๑๗/๒๕๕๙

วาระลับ (ไม่มีอยู่ในคำขอ) โดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลตามประกาศ สมศ. เรื่อง การจัดลำดับชั้นข้อมูลข่าวสารที่สำคัญที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของ สมศ.

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ สมศ.

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่ สมศ. มิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้แทน สมศ. และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า นาง ข. อดีตรองผู้อำนวยการ สมศ. ได้ฟ้องร้องผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้อำนวยการ สมศ. ในขณะนั้นต่อศาลปกครอง ศาลอาญา และศาลแพ่ง ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของนาง ข. ไม่ผ่านการประเมิน โดยเรียกค่าเสียหาย ๓๐ ล้านบาท ซึ่งการประเมินของผู้อุทธรณ์เป็นการประเมินโดยตำแหน่ง และเมื่อประเมินแล้วต้องส่งให้คณะกรรมการ ๔ ชุด รวม ๒๗ คน พิจารณา โดยคณะกรรมการทั้ง ๔ ชุด ได้พิจารณาไม่ให้นาง ข. ผ่านการประเมินเช่นกัน ต่อมาเรื่องนี้ได้เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ โดยคณะกรรมการดังกล่าวได้พิจารณาให้ประเมินใหม่ ซึ่งนาย ค. หนึ่งในกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ได้ตั้งข้อสังเกตว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานไม่ผ่านไม่ใช่อุทธรณ์และร้องทุกข์ การที่คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์รับเรื่องมาพิจารณาจึงไม่น่าจะชอบ ผู้อุทธรณ์จึงต้องการทราบว่าคณะกรรมการบริหาร สมศ. ได้พิจารณาในประเด็นที่ประเมินไม่ผ่านและให้ประเมินใหม่อย่างไร และพิจารณาในประเด็นข้อสังเกตของนาย ค. อย่างไร ซึ่งรายละเอียดจะอยู่ในรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหาร สมศ. (วาระลับ) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ (วาระลับ) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ (วาระลับ) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ และ(วาระลับ) ครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ ซึ่งรายงานการประชุมลับของ สมศ. จะบันทึกในรูปลักษณะเหมือนกับรายงานการประชุมทั่วไป โดยที่ผ่านมาผู้อุทธรณ์ไม่เคยได้รับข้อมูลจาก สมศ. แต่ในทางตรงกันข้ามนาง ข. สามารถได้รับข้อมูลทุกอย่างที่ต้องการ ผู้อุทธรณ์จึงเห็นว่าไม่เป็นธรรมสำหรับผู้อุทธรณ์ ซึ่งผู้อุทธรณ์ต้องการนำข้อมูลไปปกป้องสิทธิของตนต่อไป

ผู้แทน สมศ. เข้าชี้แจงด้วยวาจาประกอบกับคำชี้แจงเป็นหนังสือ สมศ. ด่วนที่สุด ที่ มศ ๐๐๐๕/๑๕๕๒ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ สรุปความได้ว่า นาง ข. เป็นรองผู้อำนวยการ สมศ. และไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงาน จึงได้ร้องเรียนผู้อุทธรณ์ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการ สมศ. ในขณะนั้น ไปยังคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ ซึ่งมีอยู่ ๗ คน โดยนาย ค. เป็นหนึ่งในกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ และคณะกรรมการดังกล่าวถูกร้องคัดค้านไป ๓ คน จึงเหลือที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ ๔ คน ซึ่งนาย ค. เป็นกรรมการเสียงข้างน้อยที่ได้พิจารณาไปในทางที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อุทธรณ์ จึงน่าจะเป็น

คำวินิจฉัย ที่ สค ๓๑๗/๒๕๕๙

สาเหตุในการขอข้อมูลของนาย ค. ซึ่ง สมศ. ได้เปิดเผยข้อมูลให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว จำนวน ๓ รายการ คือ รายการที่ ๑ รายการที่ ๒ และรายการที่ ๓ ส่วนรายการที่ ๔ สมศ. ไม่เคยสอบถามผู้อุทธรณ์ว่าคือข้อมูลใด แต่ผู้แทน สมศ. เข้าใจว่าน่าจะเป็นมติของคณะกรรมการบริหาร สมศ. ที่พิจารณาเรื่องที่คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์เสนอมา ในการประชุมคณะกรรมการบริหาร สมศ. (วาระลับ) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ (วาระลับ) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ (วาระลับ) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ และ (วาระลับ) ครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ โดย สมศ. เห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของ สมศ. แต่เป็นข้อมูลข่าวสารอันไม่พึงเปิดเผยตามประกาศ สมศ. เรื่อง การจัดลำดับชั้นข้อมูลข่าวสารที่สำคัญที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของ สมศ. ประกอบมาตรา ๑๕ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกทั้ง มีลักษณะเป็นความเห็นสำหรับการดำเนินการภายใน และมีความเกี่ยวข้องกับคดีความทั้งทางแพ่งและทางอาญา สมศ. จึงไม่อาจเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เพราะหากเปิดเผยไปอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ มติคณะกรรมการบริหารเกี่ยวกับรายงานคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ของนาง ข. ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ และรายงานของนาย ค. ซึ่งเป็นกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๓ พร้อมเหตุผลที่คณะกรรมการบริหารไม่ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ ซึ่งได้แก่ รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหาร สมศ. (วาระลับ) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ (วาระลับ) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ (วาระลับ) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ และ(วาระลับ) ครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติของ สมศ. ประกอบกับคณะกรรมการบริหาร สมศ. ได้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในขณะนี้จึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในข้อมูลข่าวสารดังกล่าวทราบได้ อย่างไรก็ตามในรายงานการประชุมจะมีการพิจารณาเรื่องอื่นรวมอยู่ด้วย จึงให้เปิดเผยเฉพาะวาระที่เกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของนาง ข. เท่านั้น ส่วนข้ออ้างที่ว่ารายงานการประชุมในครั้งดังกล่าวเป็นการประชุมในวาระลับซึ่งไม่อาจเปิดเผยได้ตามประกาศ สมศ. เรื่อง การจัดลำดับชั้นข้อมูลข่าวสารที่สำคัญที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของ สมศ. เรื่อง การจัดลำดับชั้นข้อมูลข่าวสารที่สำคัญที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของ สมศ.

คำวินิจฉัย ที่ สค ๓๑๗/๒๕๕๙

นั้น เห็นว่า ข้ออ้างดังกล่าวเป็นเพียงระเบียบภายใน ซึ่งการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สมศ. ต้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เฉพาะวาระที่เกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของนาง ข. พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการ

นายกิตติ อธิวิทย์

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๓๑๗/๒๕๕๙

นายสุจิตต์ ประยูรหงษ์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบูลย์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

หมายเหตุ ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์ ลาป่วย จึงมิได้ร่วมพิจารณาและลงนามในคำวินิจฉัย